



รายงานสรุปผลการดำเนินงานและการรับฟังความคิดเห็นของสภาผู้ชมและผู้ฟังรายการ
ประจำปี 2562

เสนอต่อ

คณะกรรมการบริหาร ส.ส.ท. และคณะกรรมการนโยบาย

สภาผู้ชมและผู้ฟังรายการ

และฝ่ายประสานความร่วมมือและสนับสนุนสภาผู้ชมและผู้ฟังรายการ

มิถุนายน 2563

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	1
สรุปผลการดำเนินงานและการรับฟังความคิดเห็นของสภาผู้ชมและผู้ฟังรายการประจำปี 2562	
-ส่วนที่ 1: ภาพรวมผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์สภาผู้ชมและผู้ฟังรายการ	3
-ส่วนที่ 2: รายงานความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่สำคัญของสภาผู้ชมและผู้ฟังรายการ	9
-ส่วนที่ 3: รายงานการเงินสภาผู้ชมและผู้ฟังรายการ	14

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

สภาผู้ชมและผู้ฟังรายการเป็นกลไกสร้างการมีส่วนร่วมจากประชาชนของไทยพีบีเอส ซึ่งกำหนดไว้ในมาตรา 45 แห่งพระราชบัญญัติองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2551 เพื่อทำหน้าที่รับฟังความคิดเห็นและสะท้อนความต้องการของผู้ชมผู้ฟังรายการ นำมาเสนอต่อไทยพีบีเอสเพื่อพัฒนาคุณภาพการผลิตรายการและแนวทางการดำเนินงานให้สอดคล้องกับประโยชน์สาธารณะและสังคม ในปี 2562 ที่ผ่านมาสภาผู้ชมและผู้ฟังรายการได้รับงบประมาณอุดหนุนจากไทยพีบีเอส 21.03 ล้านบาท เพื่อใช้ขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ 21 แผนงาน ซึ่งผลการดำเนินงานปรากฏว่า ด้านยุทธศาสตร์ด้านการรับฟังความคิดเห็นมีการจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นจำนวน 60 เวทีที่ผู้เข้าร่วม 3,861 คน เป็นเวทีรับฟังเพื่อพัฒนาคุณภาพรายการ 30 เวทีที่ผู้เข้าร่วม 1,708 คน และเวทีรับฟังตามบริบทและสถานการณ์ 30 เวทีที่ผู้เข้าร่วม 2,153 คน และมีการรับฟังความคิดเห็นทางสื่อออนไลน์ร่วมด้วย ซึ่งได้นำเสนอรายงานการรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อฝ่ายบริหารของไทยพีบีเอสแล้ว ด้านยุทธศาสตร์การเสริมสร้างภาคีหุ้นส่วน มีการดำเนินกิจกรรมขับเคลื่อนการเรียนรู้ร่วมกับภาคีเครือข่าย 44 ครั้ง จำนวนภาคีเครือข่ายที่ร่วมกิจกรรมมากกว่า 180 กลุ่ม/องค์กร และได้ร่วมมือกับไทยพีบีเอสขับเคลื่อนวาระทางสังคมที่สำคัญได้แก่ การปฏิรูปการศึกษา การลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม การจัดการปัญหาภัยพิบัติโดยชุมชน การเท่าทันนโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษ การพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ และการส่งเสริมความรู้เท่าทันสื่อดิจิทัล เป็นต้น มีการจัดเวทีสมัชชาเพื่อนสื่อสาธารณะระดับภูมิภาคและระดับชาติเพื่อร่วมสรุปผลการดำเนินงานและพัฒนาข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงาน ไทยพีบีเอส 6 เวที มีผู้เข้าร่วมมากกว่า 800 คน นอกจากนี้ยังร่วมกับหน่วยงานภายในไทยพีบีเอสจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นกิจกรรมพื้นที่การเรียนรู้ในภูมิภาค และการร่วมสร้างและพัฒนานักสื่อสารสาธารณะ ทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีในการทำงานร่วมกัน เกิดการขยายภาคีเครือข่าย และไทยพีบีเอสได้รับข้อมูลจากการรับฟังความคิดเห็นมาใช้ประโยชน์พัฒนารายการและแนวทางการดำเนินงานได้อย่างทันสถานการณ์ ด้านยุทธศาสตร์วิชาการมีการทบทวนปรับปรุงแนวทางและคู่มือการจัดกิจกรรมของสภาผู้ชมฯ การอบรมพัฒนาศักยภาพสมาชิกและแกนประสาน และการจัดทำรายการรับฟังความคิดเห็นรายไตรมาสและรายปี และสุดท้ายยุทธศาสตร์ด้านการขับเคลื่อนกิจการสภาผู้ชมฯ มีการจัดตั้งคณะทำงานเพื่อขับเคลื่อนงานตามแผนยุทธศาสตร์ทั้งหมด 6 คณะ ซึ่งมีการประชุมวางแผนงานและขับเคลื่อนงานอย่างต่อเนื่อง รวมถึงมีการจัดประชุมสามัญ/วิสามัญสภาผู้ชมฯ 6 ครั้ง เพื่อวางแผน ขับเคลื่อนและติดตามผลการดำเนินงานของสภาผู้ชมฯ ในภาพรวมด้วย

สำหรับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากการรับฟังความคิดเห็นของสภาผู้ชมฯ ในปี 2562 นั้น ในส่วนการพัฒนาคุณภาพรายการมีข้อเสนอแนะที่สำคัญคือ **ด้านเนื้อหารายการ** ควรเพิ่มความระมัดระวังการนำเสนอเนื้อหาที่เปราะบางหรือยังมีข้อขัดแย้งทางความคิดในสังคม **ด้านการใช้ประโยชน์** ควรเพิ่มการเข้าถึงประโยชน์เนื้อหารายการของกลุ่มคนพิการและคนรุ่นใหม่ให้มากขึ้น **ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน** ควรร่วมมือกับภาคีเครือข่ายสร้างและพัฒนานักสื่อสารพลเมืองให้ครอบคลุมทั่วทั้งพื้นที่และกลุ่มประเด็น รวมถึงการเป็นพื้นที่กลางให้กลุ่มต่างๆ ในสังคมได้สื่อสารข้อมูลสร้างความเข้าใจระหว่างกัน และ**ด้านการสร้างกลไกความร่วมมือกับสภาผู้ชมฯ** ควรสนับสนุนให้หน่วยงานผลิตรายการได้เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดกิจกรรมเวทีรับฟังความคิดเห็นมากขึ้น ในส่วนของข้อเสนอแนะเชิงสถานการณ์และบริบท

ทางสังคมนั้น **ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต** ควรเน้นให้ความสำคัญนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับรัฐสวัสดิการเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมมาก รวมถึงติดตามความก้าวหน้าการดำเนินนโยบายของพรรคการเมืองในเรื่องดังกล่าว **ด้านการศึกษาและการเรียนรู้** ผลิตรายการที่ส่งเสริมการศึกษาเพื่อการมีงานทำที่ผูกพันกับคุณค่าชุมชน และการศึกษาเรียนรู้ตลอดชีวิต **ด้านสื่อสาธารณะ** ส่งเสริมและพัฒนานักสื่อสารภาคพลเมืองในทุกรูปแบบสื่อ และส่งเสริมการรู้เท่าทันสื่อดิจิทัลแก่ประชาชนมากขึ้น **ด้านเศรษฐกิจและการพัฒนา** นำเสนอเนื้อหาความรู้เกี่ยวกับนโยบายเศรษฐกิจของภาครัฐและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นอย่างเจาะลึก รอบด้าน และร่วมหาทางออกแก่สังคม รวมถึงมีรายการส่งเสริมทักษะด้านอาชีพและการเงินเพิ่มขึ้น **ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** นำเสนอรายการเกี่ยวกับพื้นที่ชุมชนต้นแบบการอนุรักษ์ธรรมชาติ รายการส่งเสริมจิตสำนึกแก่เยาวชนด้านสิ่งแวดล้อม และกฎหมายด้านทรัพยากรธรรมชาติที่เข้าใจง่าย **ด้านวัฒนธรรม** มีรายการส่งเสริมการอนุรักษ์โบราณสถานและศิลปวัฒนธรรม รวมถึงวิถีชีวิตและสิทธิพลเมืองของกลุ่มประชาชนชาติพันธุ์ เป็นต้น

ด้านข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาแนวทางการดำเนินงานไทยพีบีเอส จะเกี่ยวข้องกับเรื่องการสื่อสารภาพลักษณ์สื่อสาธารณะของไทยพีบีเอสประชาชนรู้จัก รับรู้ และใช้ประโยชน์ได้มากขึ้น ส่งเสริมการเรียนรู้ด้านสื่อสาธารณะทั้งในและนอกระบบการศึกษา และร่วมมือกับสภาผู้ชมฯ ขยายหุ้นส่วนทางสังคมเพื่อร่วมสนับสนุนการดำเนินงานองค์กร

ข้อเสนอแนะจากสภาผู้ชมฯ ดังกล่าว ไทยพีบีเอสได้นำมาใช้ประโยชน์ทั้งด้านการพัฒนาคุณภาพการผลิตรายการสร้างสรรค์เนื้อหาที่เป็นที่ต้องการของสังคม นำไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนายุทธศาสตร์และแผนการดำเนินงานขององค์กร การกำหนดวาระขับเคลื่อนทางสังคม การส่งเสริมความรู้เท่าทันสื่อแก่ประชาชน และการขยายหุ้นส่วนทางสังคมผ่านการสร้างและพัฒนานักสื่อสารภาคพลเมือง รวมถึงการจัดกิจกรรมพื้นที่การเรียนรู้ทั้งส่วนกลางและภูมิภาค นอกจากนี้ในปี 2563 มีแผนจะดำเนินงานพัฒนากลไกรับฟังความคิดเห็นแบบมีส่วนร่วมระหว่างสภาผู้ชมฯ กับหน่วยงานภายใน สนับสนุนสภาผู้ชมฯ ใช้เทคโนโลยีออนไลน์รับฟังความคิดเห็น ร่วมมือขับเคลื่อนวาระทางสังคม ร่วมพัฒนากิจกรรมพื้นที่การเรียนรู้ ร่วมขยายหุ้นส่วนทางสังคมต่อเนื่อง และทบทวนปรับปรุงระเบียบและระบบงานองค์กรเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานสภาผู้ชมฯ

ด้านงบประมาณและการเงิน ในปี 2562 สภาผู้ชมฯ ได้รับการอุดหนุนงบประมาณ 21.03 ล้านบาท มียอดขอใช้จ่าย 20.6 ล้านบาท หรือร้อยละ 97.8 ของงบประมาณทั้งหมด ซึ่งถือว่ามีประสิทธิภาพการจัดการงบประมาณในเกณฑ์ที่ดี โดยงบประมาณส่วนใหญ่ร้อยละ 33.3 ถูกใช้ไปในแผนงานยุทธศาสตร์ด้านการเสริมสร้างภาคีหุ้นส่วน รองลงมาร้อยละ 23.0 และ 22.8 ถูกใช้ไปในแผนงานยุทธศาสตร์ด้านการรับฟังความคิดเห็นและแผนงานตามงบดำเนินการตามลำดับ

สำหรับปี 2563 สภาผู้ชมฯ ได้รับอนุมัติงบประมาณอุดหนุนการดำเนินงาน 21.47 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าร้อยละ 2.1 โดยงบประมาณส่วนใหญ่ร้อยละ 35.5 ถูกจัดสรรไว้ในแผนยุทธศาสตร์ด้านการเสริมสร้างภาคีหุ้นส่วนซึ่งเป็นจุดเน้นการดำเนินงานเพื่อขยายความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายสนับสนุนการดำเนินงานไทยพีบีเอส และขยายฐานผู้ชมผู้ฟังรายการ รองลงมาร้อยละ 23.5 และร้อยละ 23.0 ถูกจัดสรรในแผนยุทธศาสตร์ด้านการรับฟังความคิดเห็น และค่าใช้จ่ายตามแผนงบดำเนินการ ตามลำดับ

รายงานสรุปการดำเนินงานและการรับฟังความคิดเห็นของสภาผู้ชมและผู้ฟังรายการประจำปี 2562

ส่วนที่ 1: ภาพรวมผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์

1. ความเป็นมา

สภาผู้ชมและผู้ฟังรายการการจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2551 หมวด 5 มาตรา 45 เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาการให้บริการ และการผลิตรายการขององค์การให้มีคุณภาพสอดคล้องกับประโยชน์สาธารณะและสังคม และสะท้อนความต้องการของผู้ใช้บริการ รวมถึงส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยให้สภาผู้ชมและผู้ฟังรายการ ส.ส.ท.เป็นกลไกของผู้ชมและผู้ฟังรายการในการเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับรายการและการดำเนินงานขององค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทยให้ตอบสนองประโยชน์และความต้องการของประชาชนทุกกลุ่มได้อย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม ด้วยองค์ประกอบของผู้แทนที่หลากหลายจากประชาชนทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ และจากกลุ่มเฉพาะต่างๆ จึงถือได้ว่าสภาผู้ชมฯเป็นกลไกที่สำคัญในการเชื่อมโยงและสร้างการมีส่วนร่วมระหว่างประชาชนและ ส.ส.ท.

2. ยุทธศาสตร์และแผนงานสภาผู้ชมและผู้ฟังรายการประจำปี 2562

2.1 วิสัยทัศน์ (Vision): สร้างสำนักความเป็นเจ้าของสื่อสาธารณะด้วยการใช้ประโยชน์และพัฒนาสื่อสาธารณะสู่การเปลี่ยนแปลงภายใต้ความ “แตกต่างบนความยั่งยืน”

2.2 พันธกิจ (Mission): สภาผู้ชมและผู้ฟังรายการเป็นกลไกประสานความร่วมมือระหว่างเครือข่าย/หุ้นส่วนทางสังคม และ ส.ส.ท.ในการพัฒนาคุณภาพ เพิ่มคุณค่า และใช้ประโยชน์รายการ

2.3 ยุทธศาสตร์การดำเนินงาน

2.3.1 ยุทธศาสตร์ด้านการรับฟังความคิดเห็น

- **เป้าหมาย :** เกิดข้อเสนอจากการรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่สะท้อนความต้องการจากประชาชนในทุกภูมิภาคและทุกกลุ่มประเด็นเพื่อการพัฒนาคุณภาพรายการและบริการของ ส.ส.ท.ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- **แผนงานกิจกรรมหลัก** จำนวน 3 แผนงาน ได้แก่
 - 1) แผนงานจัดกิจกรรมรับฟังความคิดเห็นตามบริบทและสถานการณ์ 6 กลุ่มประเด็นทุกช่องทางสื่อ
 - 2) แผนงานจัดกิจกรรมรับฟังความคิดเห็นเพื่อพัฒนาคุณภาพรายการ 5 ภูมิภาคทุกช่องทางสื่อ
 - 3) แผนงานติดตามหนุนเสริมวิชาการและสนับสนุนเวทีการรับฟังความคิดเห็น

2.3.2 ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม

- **เป้าหมาย :** เกิดเครือข่ายความร่วมมือของสภาผู้ชมและผู้ฟังรายการ ภาคีภาคประชาสังคม กลุ่มผู้ชมและผู้ฟัง และ ส.ส.ท. ร่วมพัฒนาแนวทางการดำเนินงานขององค์การ และการสร้างการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลงสังคม

- **แผนงานกิจกรรมหลัก** จำนวน 8 แผนงาน ได้แก่
 - 1) แผนงานพัฒนาและการสร้างความร่วมมือกับเครือข่ายภายใน ส.ส.ท.
 - 2) แผนงานพัฒนาและการสร้างความร่วมมือกับเครือข่ายภายนอก ส.ส.ท.
 - 3) การพัฒนาศักยภาพสมาชิกสภาฯ เจ้าหน้าที่ประสานงาน และภาคีเครือข่าย
 - สมาชิกสภาผู้ชมฯและเจ้าหน้าที่ประสานงานภาค
 - แกนประสานและภาคีเครือข่าย
 - 4) แผนงานผลิตสื่อประชาสัมพันธ์สภาผู้ชมฯสำหรับส่วนกลาง ภูมิภาคและกลุ่มประเด็น
 - 5) แผนงานจัดเวทีสมัชชาเพื่อนสื่อสาธารณะ 5 ภูมิภาค
 - 6) แผนงานจัดเวทีสมัชชาเพื่อนสื่อสาธารณะระดับชาติ
 - 7) แผนงานกิจกรรมสร้างคุณค่าและหุ้นส่วนทางสังคม
 - 8) แผนงานจัดกิจกรรมส่งเสริมอัตลักษณ์และคุณค่าของสภาผู้ชมฯและ ส.ส.ท.

1.2.3 ยุทธศาสตร์ด้านวิชาการ

- **เป้าหมาย :** เกิดผลงานวิชาการที่เกิดจากการดำเนินงานของสภาผู้ชมและผู้ฟังรายการ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของสภาผู้ชมและผู้ฟังรายการ
- **แผนงานกิจกรรมหลัก** จำนวน 4 แผนงาน ได้แก่
 - 1) แผนงานทบทวน/พัฒนาและจัดทำคู่มือดำเนินงานสภาผู้ชมและผู้ฟังรายการ
 - 2) แผนงานจัดประชุม/สรุปและจัดทำรายงานการรับฟังความคิดเห็นตามบริบทและสถานการณ์ 6 กลุ่มประเด็น
 - 3) แผนงานจัดประชุม/สรุปและจัดทำรายงานการรับฟังความคิดเห็นเพื่อพัฒนาคุณภาพรายการ
 - 4) แผนงานจัดประชุม/สรุปและจัดทำรายงานรายไตรมาส/รายงานประจำปี และรายงานการถอดบทเรียนการดำเนินงานประจำปีสภาผู้ชมฯ

1.2.4 ยุทธศาสตร์ด้านการขับเคลื่อนงานกิจการสภาผู้ชมและผู้ฟังรายการ

- **เป้าหมาย :** เพื่อสนับสนุนและขับเคลื่อนการดำเนินงานของสภาผู้ชมและผู้ฟังรายการให้บรรลุตามเป้าหมายตามยุทธศาสตร์และแผนงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- **แผนงานกิจกรรมหลัก** จำนวน 2 แผนงาน ได้แก่
 - 1) แผนงานการจัดประชุมคณะทำงานตามโครงสร้าง/ตามที่มอบหมายไม่เกิน 25 ครั้ง
 - 2) แผนงานการจัดประชุมสามัญ/วิสามัญสภาผู้ชมและผู้ฟังรายการไม่เกิน 7 ครั้ง

1.2.5 แผนงานตามงบประมาณดำเนินการ ประกอบด้วยแผนงานกิจกรรมหลักจำนวน 4 แผนงานคือ

- แผนงานจัดจ้างเจ้าหน้าที่ผู้ประสานงานภูมิภาค
- แผนงานสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานเจ้าหน้าที่ผู้ประสานงานภูมิภาค
- แผนงานจัดสวัสดิการประกันภัยสมาชิกสภาผู้ชมและผู้ฟังรายการและเจ้าหน้าที่ผู้ประสานงานภูมิภาค

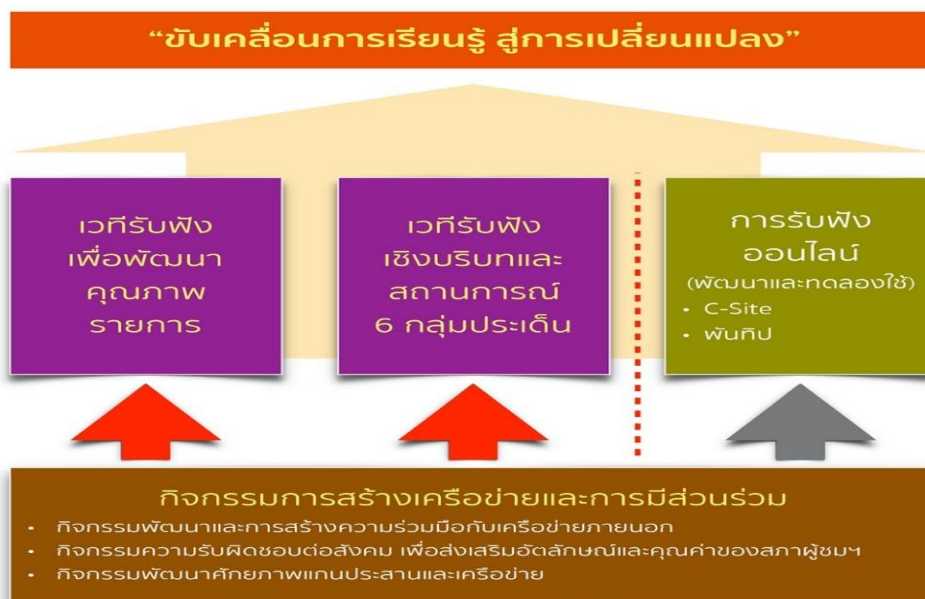
- แผนงานสนับสนุนค่าบริหารจัดการสภาผู้ชมและผู้ฟังรายการส่วนภูมิภาค และกลุ่มประเด็น

3. ผลการดำเนินงานของสภาผู้ชมและผู้ฟังรายการปี พ.ศ. 2562

ในปี พ.ศ. 2562 ที่ผ่านมา สภาผู้ชมและผู้ฟังรายการมีผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ที่จัดทำไว้ครบถ้วน ซึ่งสามารถสรุปผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ได้ ดังนี้

3.1 การดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ด้านการรับฟังความคิดเห็น

มีการจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นไปทั้งหมดจำนวน 60 เวที มีจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม 3,861 คน มากกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ร้อยละ 71.6 แบ่งเป็นเวทีรับฟังความคิดเห็นเพื่อพัฒนาคุณภาพรายการ 30 เวที มีจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม 1,708 คน และเวทีรับฟังความตามบริบทและสถานการณ์ 6 กลุ่มประเด็น 30 เวที มีจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม 2,153 คน ทั้งนี้ข้อมูลที่ได้รับจากการรับฟังความคิดเห็นได้มีการนำมาวิเคราะห์ และสังเคราะห์เป็นข้อเสนอต่อคณะกรรมการบริหาร และกรรมการนโยบาย ส.ส.ท. เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำนโยบาย และกำหนดยุทธศาสตร์การทำงานของ ส.ส.ท. ตามวัตถุประสงค์ นอกจากการจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นแล้วยังได้มีการพัฒนาและทดลองรับฟังความคิดเห็นทางสื่อออนไลน์ ผ่านช่องทางเว็บไซต์พันทิป และ แอปพลิเคชัน C-Site เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์เสริมข้อมูลเวทีรับฟังความคิดเห็นเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วน รอบด้านมากยิ่งขึ้นด้วย



3.2 การดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ด้านการเสริมสร้างหุ้นส่วนทางสังคม

ในปี 2562 สภาผู้ชมฯ ได้จัดกิจกรรมขับเคลื่อนการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลงร่วมกับภาคีเครือข่ายจำนวน 44 ครั้ง โดยมีกลุ่มเป้าหมายคือ ภาคีเครือข่ายภาคประชาสังคม หน่วยงานราชการ องค์กรชุมชน สถาบันการศึกษา และแกนประสาน ลักษณะกิจกรรมมีทั้งเวทีสาธารณะสร้างการเรียนรู้ขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะ และกิจกรรมทางสังคมเพื่อส่งเสริมคุณค่าและอัตลักษณ์ของสภาผู้ชมและผู้ฟังรายการไทยพีบีเอสที่สำคัญ เช่น เวทีสาธารณะปฏิรูปการศึกษา เวทีความรู้ด้านกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารจัดการป่าไม้ เวทีมทธรรมที่ดินทำกิน เวทีอบรมพัฒนาศักยภาพนักสื่อสารภาคพลเมืองด้วย Application C-Site เวทีความรู้การ

ป้องกันภัยพิบัติโดยชุมชน เวทีขับเคลื่อนความรู้ผลกระทบต่อแรงงานจากนโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษ และเวทีการส่งเสริมความรู้เท่าทันสื่อแก่เด็กและเยาวชน เป็นต้น ซึ่งกิจกรรมการสร้างเครือข่ายและหุ้นส่วนทางสังคมดังกล่าวข้างต้น ได้รับความร่วมมือด้วยดีจากภาคีหุ้นส่วน โดยตลอดทั้งปีภาคีเครือข่ายต่างๆ เข้าร่วมกิจกรรมกับสภาผู้ชมฯมากกว่า180 กลุ่ม/องค์กร และภาคีเครือข่ายเหล่านี้ได้มีบทบาทสำคัญร่วมมือกับสภาผู้ชมฯ และไทยพีบีเอสขับเคลื่อนการเรียนรู้สร้างการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ในประเด็นที่สำคัญได้แก่ **การปฏิรูปการศึกษา การส่งเสริมรัฐสวัสดิการเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ การจัดการภัยพิบัติโดยชุมชน การลดผลกระทบนโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษ นโยบายการสาธารณสุขเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ และการส่งเสริมความรู้เท่าทันสื่อดิจิทัล** ซึ่งการดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่ายดังกล่าว นอกจากจะมีส่วนช่วยหนุนเสริมให้สภาผู้ชมฯ เป็นกลไกที่เข้มแข็งในการรับฟังความคิดเห็นแล้ว ยังเป็นสร้างการมีส่วนร่วมจากประชาชน ทำให้สามารถพัฒนาข้อเสนอแนะทั้งเชิงประเด็นเพื่อพัฒนาเนื้อหารายการรวมถึงข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาแนวทางการดำเนินงานของไทยพีบีเอสได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วย

นอกจากนี้ สภาผู้ชมฯ ยังได้มีกิจกรรมการจัดเวทีสมัชชาเพื่อนสื่อสาธารณะระดับภาคทั้ง 5 ภูมิภาค และเวทีสมัชชาเพื่อสื่อสาธารณะระดับชาติรวมจำนวน 6 เวที โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สมาชิกสภาผู้ชมฯ แลกเปลี่ยนประสบการณ์และภาคีเครือข่ายสภาผู้ชมฯ รวมถึงคณะกรรมการนโยบาย และคณะกรรมการบริหารไทยพีบีเอส ได้มาร่วมพบปะเพื่อรับทราบผลการดำเนินงานรับฟังความคิดเห็น และร่วมพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อการขับเคลื่อนการเรียนรู้วาระสังคม และพัฒนาแนวทางการดำเนินงานไทยพีบีเอสร่วมกัน ซึ่งในปี 2562 นี้ได้กำหนดเป้าหมายการดำเนินงาน(Theme) ให้ **ไทยพีบีเอส และภาคีเครือข่ายเป็นพลังขับเคลื่อนการเรียนรู้ลดความเหลื่อมล้ำ สร้างสังคมคุณภาพ** โดยมีผู้แทนผู้ชมผู้ฟังรายการและภาคีเครือข่ายเข้าร่วมกิจกรรมทั้งในระดับภูมิภาคและระดับชาติมากกว่า 800 คน

สำหรับความร่วมมือกับหน่วยงานภายในไทยพีบีเอสนั้น ทางสภาผู้ชมฯได้ร่วมมือกับหน่วยงานภายใน ส.ส.ท. ได้แก่ ฝ่ายเครือข่ายและชุมชนสัมพันธ์ สำนักสื่อสารและภาคีสัมพันธ์ และศูนย์ข่าวภูมิภาค จัดกิจกรรมพื้นที่การเรียนรู้ในพื้นที่ เช่น เวทีรับฟังเสียงประเทศไทยไปไกลกว่าการเลือกตั้ง เวทีดนตรีและศิลปะท้องถิ่นอีสาน เวทีรณรงค์ลดใช้สารเคมีการเกษตร และเวทีถอดบทเรียนและวางแผนการดำเนินงานร่วมกันของภาคีเครือข่ายสื่อสาธารณะ ร่วมมือกับสำนักเครือข่ายสื่อสาธารณะ และสำนักสื่อใหม่จัดอบรมให้ความรู้แก่สมาชิกสภาและแกนประสานในการรับฟังความคิดเห็นทางสื่อออนไลน์ ผ่านเครื่องมือต่างๆ เช่น Application C-site และโซเชียลมีเดีย รวมถึงการมีผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ส่วนงานผลิตรายการไปร่วมเวทีรับฟังความคิดเห็นและกิจกรรมที่สภาผู้ชมฯจัดขึ้นเป็นจำนวนถึง 35 เวที/กิจกรรม ทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีในการทำงานร่วมกัน และสามารถนำข้อคิดเห็นต่างๆที่ได้รับมาพัฒนารายการได้ทันต่อสถานการณ์

3.3 ยุทธศาสตร์ด้านวิชาการ ในปีที่ผ่านมาสภาผู้ชมฯ ได้มีการดำเนินงานภายใต้ยุทธศาสตร์ ดังนี้

2.3.1. การทบทวนทำคู่มือการจัดกิจกรรมของสภาผู้ชมฯ ด้านการรับฟังความคิดเห็น การติดตามหนุนเสริมการจัดกิจกรรมส่งเสริมอัตลักษณ์ และคู่มือการจัดการทางการเงินของสภาผู้ชมฯ พร้อมจัดอบรมให้

สมาชิกและเจ้าหน้าที่ประสานงานภูมิภาค เพื่อใช้เป็นแนวทางการจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นและกิจกรรมสร้างการมีส่วนร่วมกับภาคีเครือข่ายด้วย

2.3.2 การติดตามหนุนเสริมทางวิชาการของคณะทำงานวิชาการ แก่สมาชิกสภาภูมิภาคและกลุ่มประเด็นในการจัดกิจกรรมเวทีรับฟังความคิดเห็นและกิจกรรมอื่นๆ เพื่อให้เกิดประสิทธิผลการดำเนินงานตามเป้าหมาย

2.3.3 การรวบรวมข้อมูลการดำเนินงาน ศึกษาวิเคราะห์และจัดทำรายงานการรับฟังความคิดเห็นรายไตรมาสและประจำปี พ.ศ.2562 และรายงานการถอดบทเรียนการทำงานของสภาผู้ชมฯปี 2562 เพื่อนำเสนอต่อฝ่ายบริหารไทยพีบีเอส

3.4. ยุทธศาสตร์ด้านการขับเคลื่อนงานกิจการสภาผู้ชมและผู้ฟังรายการ ในปีที่ผ่านมาได้มีการแต่งตั้งคณะทำงานตามโครงสร้างและตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายจากที่ประชุมสามัญสภาผู้ชมและผู้ฟังรายการ ที่สำคัญจำนวน 6 คณะ ซึ่งมีผลการดำเนินงานดังนี้

3.4.1 คณะกรรมการอำนวยการกลาง มีบทบาทในฐานะฝ่ายบริหารสภาผู้ชมฯ ทำหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารกิจการสภาผู้ชมฯ พิจารณแผนยุทธศาสตร์และงบประมาณประจำปี ติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานสภาผู้ชมฯ และกลั่นกรองประเด็นงานที่สำคัญก่อนนำเสนอที่ประชุมสามัญสภาผู้ชมฯ เพื่อพิจารณา ซึ่งในปี 2562 ที่ผ่านมามีการจัดประชุมจำนวน 4 ครั้ง และดำเนินงานสำเร็จบรรลุตามเป้าหมาย

3.4.2 คณะทำงานจัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมรายงานรับฟังความคิดเห็นไตรมาสและรายงานประจำปีหรือคณะทำงานวิชาการ มีบทบาทหน้าที่จัดทำและพัฒนาคู่มือการดำเนินกิจกรรมสภาผู้ชมฯ และร่วมกับที่ปรึกษาด้านวิชาการ รวบรวมข้อมูลข้อมูลการดำเนินงานสภาผู้ชมฯ วิเคราะห์และสังเคราะห์จัดทำเป็นรายงานการรับฟังความคิดเห็นรายไตรมาส และรายงานผลการดำเนินงานประจำปีสภาผู้ชมและผู้ฟังรายการ โดยในปี 2562 ที่ผ่านมามีการจัดประชุมคณะทำงานจำนวน 4 ครั้ง และมีการลงพื้นที่ติดตามหนุนเสริมทางวิชาการแก่สมาชิกในการจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นให้บรรลุผลตามเป้าหมาย

3.4.3 คณะทำงานจัดงานสมัชชาชาติเพื่อนสื่อสาธารณะระดับชาติประจำปี 2562 มีบทบาทหน้าที่วางแผนการจัดกิจกรรมงานสมัชชาชาติเพื่อนสื่อสาธารณะระดับชาติ การดำเนินการจัดกิจกรรม และการติดตามดูแลการจัดกิจกรรมเวทีสมัชชาชาติให้เป็นไปตามแนวทางและแผนงานที่ได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมสามัญสภาผู้ชมฯ โดยในปีที่ผ่านมาได้มีการจัดประชุมคณะทำงานจำนวน 2 ครั้ง เพื่อออกแบบ และวางแผนจัดเวทีสมัชชาชาติทั้งระดับภูมิภาคและระดับชาติเพื่อให้บรรลุผลไปในทิศทางเดียวกัน

3.4.4 คณะทำงานศึกษาและจัดทำข้อเสนอแนะเชิงยุทธศาสตร์ มีบทบาทหน้าที่ในการศึกษาและจัดทำข้อเสนอแนะทางยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาแนวทางการดำเนินงานของไทยพีบีเอส และข้อเสนอแนะอื่นๆ เพื่อพัฒนาการดำเนินงานของสภาผู้ชมฯ เช่น ข้อเสนอในการแก้ไขระเบียบและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของสภาผู้ชมฯ รวมทั้งทำหน้าที่ยกร่างแผนยุทธศาสตร์และงบประมาณประจำปีสภาผู้ชมฯ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการอำนวยการกลางพิจารณา ซึ่งในปี 2562 ที่ผ่านมามีการจัดประชุม 3 ครั้ง ซึ่งได้ผลงานที่สำคัญคือ รายงานข้อเสนอแนะเชิงยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนานโยบายการดำเนินงาน ส.ส.ท. ข้อเสนอแนะ

ในการทบทวนแก้ไขระเบียบ ส.ส.ท.ว่าด้วยการสรรหา และการดำเนินการสภาผู้ชมและผู้ฟังรายการ พ.ศ. 2560 ในส่วนของวิธีการสรรหาและการจัดทำบัญชีรายชื่อสำรองสมาชิกสภาผู้ชมฯ รวมถึงจัดทำร่าง แผนยุทธศาสตร์และงบประมาณสภาผู้ชมฯประจำปี 2563 ด้วย

3.4.5 คณะทำงานจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ มีบทบาทหน้าที่ในการศึกษาและคัดเลือกสื่อประชาสัมพันธ์ ตลอดของที่ระลึกที่ใช้ประชาสัมพันธ์การดำเนินการสภาผู้ชมฯ ซึ่งในปีที่ผ่านมามีการประชุมจำนวน 2 ครั้ง และได้เสนออนุมัติจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ใช้ในกิจกรรมของสภาผู้ชมฯได้ตามเป้าหมาย

3.4.6 คณะทำงานสื่อออนไลน์ มีหน้าที่พัฒนาเครื่องมือการรับฟังความคิดเห็นทางสื่อออนไลน์ การทดลอง รับฟังความคิดเห็นทางสื่อออนไลน์ผ่านเครื่องมือต่างๆ เช่น ฟันทิป และ C-Site รวมถึงการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภายใน ส.ส.ท.อบรมพัฒนาศักยภาพสมาชิกสภาผู้ชมฯ เจ้าหน้าที่ประสานงานภูมิภาค และแกนประสานใช้สื่อออนไลน์รับฟังความคิดเห็นและสื่อสารข้อมูลประเด็นต่างๆในพื้นที่ เพื่อนำมาสู่การ นำเสนอเป็นประเด็นสาธารณะทางช่องทางสื่อของไทยพีบีเอส อีกด้วย

นอกจากนี้สภาผู้ชมฯยังมีการจัดประชุมสามัญ/วิสามัญสภาผู้ชมและผู้ฟังรายการเพื่อขับเคลื่อนการ ดำเนินงานของสภาผู้ชมฯตามแผนงาน จำนวน 6 ครั้ง รวมถึงมอบหมายให้มีคณะทำงานสภาผู้ชมฯภูมิภาค และกลุ่มประเด็นทำหน้าที่จัดประชุมเพื่อวางแผนการและติดตามการดำเนินงานทั้งในระดับพื้นที่และกลุ่ม ประเด็นเพื่อรวบรวมข้อมูลรายงานผลความก้าวหน้าการดำเนินงานต่อที่ประชุมสามัญสภาผู้ชมฯทุกไตรมาส

ส่วนที่ 2: รายงานความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่สำคัญของสภาผู้ชมและผู้ฟังรายการ

สภาผู้ชมและผู้ฟังรายการ เป็นกลไกเชื่อมโยงสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนและผู้ฟังรายการทั่วประเทศกับไทยพีบีเอส โดยทำหน้าที่รับฟังความคิดเห็น ความต้องการ และข้อเสนอแนะจากประชาชนมานำเสนอต่อไทยพีบีเอส เพื่อนำไปพัฒนาคุณภาพการผลิตรายการ และแนวทางการดำเนินงานขององค์กร ซึ่งผลจากการดำเนินการรับฟังความคิดเห็นในปี 2562 ที่ผ่านมา มีข้อเสนอแนะที่สำคัญสรุปได้ดังนี้

2.1 ข้อเสนอเพื่อพัฒนาคุณภาพการผลิตรายการ

2.1.1 ด้านเนื้อหารายการ เนื้อหารายการของไทยพีบีเอสส่วนใหญ่มีความแตกต่างจากสื่ออื่นๆ และเป็นประโยชน์แก่สังคมอย่างมาก อย่างไรก็ตามบางเนื้อหาที่เป็นปัญหาข้อขัดแย้งหรือมีความเปราะบางทางสังคม เช่นกรณีปัญหาชายแดน 3 จังหวัดภาคใต้ หรือประเด็นปัญหาความขัดแย้งในพื้นที่ ควรนำเสนอเนื้อหาให้ครอบคลุมทุกมิติ และประเด็นเนื้อหาที่มีความซับซ้อนหรือเข้าใจยากควรนำเทคนิค Infographic มาช่วยในการอธิบายความให้เกิดความเข้าใจ และน่าสนใจติดตามมากขึ้น

2.1.2 ด้านการใช้ประโยชน์ ควรเพื่อเพิ่มการเข้าถึงการใช้ประโยชน์จากรายการของประชาชนให้มากขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มคนพิการ และกลุ่มคนรุ่นใหม่ ด้วยการเพิ่มการบรรยายภาษามือ และการใช้เสียงบรรยายภาพ (Audio Description: AD) สำหรับคนพิการให้ครอบคลุมรายการต่างๆเพิ่มมากขึ้น รวมถึงการพัฒนาระบบ E-Library โดยนำเนื้อหารายการมาจัดเป็นหมวดหมู่เผยแพร่ทางเว็บไซต์ เพื่อให้ประชาชนสามารถสืบค้นหาข้อมูลนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างกว้างขวาง

2.1.3 ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ควรมีการพัฒนาทักษะด้านการเป็นนักสื่อสารภาคพลเมืองแก่ประชาชนที่สนใจให้ครอบคลุมทั่วทั้งพื้นที่และกลุ่มประเด็นทางสังคม และเปิดพื้นที่กลางให้กลุ่มประเด็นต่างๆได้สื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างกันในรูปแบบเวทีสาธารณะและทางพื้นที่สังคมออนไลน์ต่างๆ ด้วย

2.1.4 ด้านการสร้างกลไกความร่วมมือระหว่างสภาผู้ชมกับผู้ฟังรายการกับฝ่ายผลิตรายการ ควรมีการพัฒนาการร่วมมือการดำเนินการรับฟังความคิดเห็นระหว่างสภาผู้ชมและผู้ฟังรายการกับส่วนงานผลิตรายการ เพื่อให้เกิดกระบวนการรับฟังความคิดเห็นที่มีประสิทธิภาพ ทั้งในส่วนการวางแผนงาน การออกแบบกระบวนการรับฟัง/เครื่องมือการส่งต่อข้อมูล และการร่วมกิจกรรมเวทีรับฟังความคิดเห็น เพื่อนำข้อมูลที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม ทันต่อสถานการณ์

2.2 ข้อเสนอเชิงสถานการณ์และบริบททางสังคม

2.2.1 ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต ควรให้ความสำคัญต่อการนำเสนอรายการที่มีเนื้อหาเรื่องรัฐสวัสดิการอย่างรอบด้าน ทั้งในส่วนที่นโยบายที่รัฐบาลดำเนินการอยู่กับแนวทางรัฐสวัสดิการสากลที่ได้รับการยอมรับจากนานาประเทศ

เพื่อให้ประชาชนมีความเข้าใจ และเห็นถึงความสำคัญของรัฐสวัสดิการที่จะช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตทุกคนในสังคมให้ดีขึ้น รวมถึงการติดตามความคืบหน้าการดำเนินงานของพรรคการเมืองที่หาเสียงก่อนการเลือกตั้งด้วยนโยบายรัฐสวัสดิการ มาแนะนำเสนอต่อประชาชนด้วย

2.2.2 ด้านการศึกษาและการเรียนรู้ ผลิตรายการสารคดีเชิงสำรวจที่ตอบโจทย์การศึกษาเพื่อการมีงานทำมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำงานที่มีความสัมพันธ์และมีคุณค่ากับชุมชนท้องถิ่น รวมถึงเรื่องการศึกษาเพื่อการพัฒนาชุมชน และรายการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้ประชาชนเกิดแรงบันดาลใจ และมีข้อมูลทางเลือกการศึกษาที่เหมาะสมกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างมีความสุข

2.2.3 ด้านสื่อสาธารณะ ส่งเสริมการสร้างและพัฒนาสำนักสื่อสารพลเมืองในท้องถิ่นให้มากขึ้น และให้ครอบคลุมในทุกระบบสื่อ ทั้งวิทยุ โทรทัศน์ และสื่อออนไลน์ เพื่อทำหน้าที่เชื่อมโยงข้อมูลข่าวสารกับไทยพีบีเอส และสื่อสารข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชนในท้องถิ่นให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสื่อสาธารณะได้อย่างทั่วถึงมากขึ้น มีการพัฒนาศักยภาพยกระดับนักสื่อสารพลเมืองสู่การเป็นผู้ผลิตอิสระ เพื่อนำเสนอข้อมูลสุนทรียภาพและปัญหาของท้องถิ่นสู่สาธารณะ รวมถึงควมมีรายการที่ส่งเสริมการรู้เท่าทันสื่อดิจิทัลให้แก่ประชาชนเพิ่มขึ้นตามยุคสมัยด้วย

2.2.4 ด้านเศรษฐกิจและการพัฒนา นำเสนอข้อมูลสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชน เรื่องนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจของรัฐและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น โดยการนำเสนอข่าว/รายงานที่เจาะลึก รอบด้านและติดตามสถานการณ์อย่างต่อเนื่อง รวมถึงเป็นสื่อกลางระหว่างภาคประชาชนและหน่วยงานรัฐในการหาทางออกการพัฒนา ร่วมกัน นอกจากนี้ควมมีรายการให้ความรู้ทักษะด้านอาชีพและการจัดการทางการเงิน เพื่อเสริมสร้างความกินดีอยู่ดีและแก้ไขปัญหาปากท้องของประชาชนเพิ่มขึ้นด้วย

2.2.5 ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นำเสนอรายการที่มีเนื้อหาส่งเสริมการอนุรักษ์ดูแลทรัพยากรธรรมชาติที่สอดคล้องกับความเป็นอยู่และวิถีชีวิตของชุมชน โดยนำเสนอต้นแบบตัวอย่างจากพื้นที่จริงในมุมมองทั้งความสำเร็จ ปัญหาอุปสรรคและวิธีการแก้ไขปัญหา มีรายการที่ส่งเสริมจิตสำนึกเด็กและเยาวชนให้รัก ษาสิ่งแวดล้อม รวมถึงมีการนำเสนอข้อมูลชุดความรู้เกี่ยวกับนโยบายและกฎหมายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในรูปแบบที่เข้าใจง่ายให้ประชาชนได้เข้าถึงและรับรู้

2.2.6 ด้านพหุวัฒนธรรม ศาสนา และส่งเสริมพัฒนาประชาธิปไตย เพิ่มรายการที่มีเนื้อหาความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์โบราณสถานและศิลปวัฒนธรรมที่มีคุณค่าของชาติ และรายการที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมกลุ่มประชาชนชาติพันธุ์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและลดมายาคติเรื่องชาติพันธุ์ รวมถึงมีรายการที่ให้ความรู้เกี่ยวสิทธิพลเมืองด้านกฎหมาย วิธีการ และขั้นตอนการได้สัญชาติไทยของกลุ่มประชาชนชาติพันธุ์

ที่มา/: ข้อเสนอแนะของภาคีเครือข่ายจากงานสมัชชาเพื่อนสื่อสาธารณะระดับชาติประจำปี 2562

2.3. ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาแนวทางการดำเนินงาน

2.3.1 ด้านการพัฒนาภาพลักษณ์องค์กร กำหนด Position ให้เป็นสื่อสาธารณะที่เข้าถึงได้ง่ายและได้รับความไว้วางใจจากผู้ชมและผู้ฟังรายการ เพราะ “หัวใจ” ของสื่อสาธารณะ คือประชาชน และสื่อสารการดำเนินงานต่าง ๆ

ขององค์การสื่อสารมวลชนอย่างเป็นทางการ ต่อเนื่อง และทั่วถึงทุกช่องทางทั้ง On Air, On Line และ กิจกรรมทางสังคม (On Ground) เพื่อสร้างมีส่วนร่วมและขยายหุ้นส่วนทางสังคม

2.3.2 ด้านการส่งเสริมการเรียนรู้สื่อสาธารณะ สร้างชุดการเรียนรู้และหลักสูตรการเรียนรู้ว่าด้วยสื่อสาธารณะ และส่งเสริมให้นำไปใช้ได้ทั้งในและนอกสถาบันการศึกษา เพื่อเสริมสร้างการเป็นเจ้าของและการใช้ประโยชน์สู่การเป็นนักสื่อสารสาธารณะที่เหมาะสมกับประชาชนแต่ละช่วงวัย รวมทั้งสื่อสารสู่กลุ่มองค์กรภาคีเครือข่ายต่าง ๆ ด้วย

2.3.3 ด้านการเสริมสร้างหุ้นส่วนทางสังคม ร่วมกับสภาผู้ชมและผู้ฟังรายการ ดำเนินการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และสร้างจิตสำนึก “ด้านสื่อสาธารณะ” ให้กับกลุ่มองค์กรภาคีเครือข่ายต่าง ๆ และประชาชนทั่วไป เพื่อยกระดับจากผู้ชมผู้ฟังรายการสู่ “การเป็นเจ้าของ” “การเป็นผู้ใช้ประโยชน์” และ “การเป็นหุ้นส่วนทางสังคม” ที่ครอบคลุมตั้งแต่ระดับพื้นที่ชุมชนท้องถิ่นเชื่อมโยงสู่ระดับชาติ

2.4. การดำเนินงานของไทยพีบีเอสต่อข้อเสนอแนะของสภาผู้ชมและผู้ฟังรายการ

2.4.1 สิ่งที่ทำไปแล้ว

1) **การพัฒนาคุณภาพการผลิตรายการ** ข้อเสนอแนะของสภาผู้ชมผู้ฟังถือเป็นข้อมูลที่สำคัญและมีประโยชน์ ซึ่งทางไทยพีบีเอสได้นำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพรายการที่มีอยู่ ตลอดจนเป็นข้อมูลในการวางแผนผลิตรายการใหม่ๆให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน เช่น การปรับปรุงผังรายการช่วงเช้าที่ผสมผสานข่าวและรายการอย่างลงตัว นำเทคนิคอินโฟกราฟฟิกมาช่วยในการนำเสนอ การนำเสนอรายการข่าวที่วิเคราะห์เจาะลึกอย่างเข้มข้น เช่นรายการเปิดปม รายการตอบโจทย์ หรือรายการถ่ายทอดสดสถานการณ์ทางการเมืองที่มีผู้เชี่ยวชาญมาร่วมให้ความคิดเห็นและมุมมองต่างๆอย่างรอบด้านจนได้รับความชื่นชมจากผู้ชมผู้ฟังรายการ มีการนำข้อเสนอแนะของสภาผู้ชมฯไปพัฒนาเนื้อหารายการ เช่นรายการรู้สู้ภัยพิบัติ รายการให้ความรู้ด้านสารเคมีและการเกษตร รายการเกี่ยวกับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและชุมชน ตลอดจนรายการที่เกี่ยวข้องกับนโยบายของรัฐ เช่นเรื่องนโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษ และรัฐสวัสดิการ เป็นต้น รวมถึงขยายการเข้าถึงประโยชน์ของผู้ชมผู้ฟังรายการที่หลากหลาย เช่นมีรายการที่มีคำบรรยายได้ภาพ (Closed Caption: CC) และล่ามภาษามือ และเสียงบรรยายแทนภาพ(Audio Description : AD) สำหรับคนพิการในจำนวนชั่วโมงที่เกินกว่ามาตรฐานที่ กสทช.กำหนด การจัดทำทีวี่ภาษามือทางสื่อออนไลน์ (Big Sign) เพื่อให้ผู้พิการทางการได้ยินสามารถได้รับข้อมูลข่าวสารที่เที่ยงตรงและชัดเจนมากขึ้น รวมถึงการจัดทำรายการเผยแพร่ทางสื่อออนไลน์ของช่อง Vipa Chanel เพื่อสื่อสารกับคนรุ่นใหม่ด้วย นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมส่งเสริมความรู้ โดยการนำเนื้อหารายการไปใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์แก่ครูวิทยาศาสตร์มากกว่า 600 คนทั่วประเทศ และใช้ในโครงการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เป็นต้น

2) **การพัฒนายุทธศาสตร์และแผนงาน** ไทยพีบีเอสได้นำข้อมูลจากการรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของสภาผู้ชมและผู้ฟังรายการไปใช้ประโยชน์ในการกำหนดยุทธศาสตร์และแผนบริหารกิจการประจำปีขององค์การอย่างต่อเนื่องเสมอมา นอกจากนี้ยังใช้เป็นข้อมูลสำคัญในการจัดทำแผนการผลิตรายการประจำปี และแผนงานการขับเคลื่อนวาระทางสังคมประจำปี 2563 อีกด้วย

3) การขับเคลื่อนการเรียนรู้และวาระทางสังคม นอกเหนือจากการนำเสนอเนื้อหาสร้างการเรียนรู้ผ่านรายการต่างๆ แล้ว ไทยพีบีเอสยังได้ร่วมมือกับสภาผู้ชมและผู้ฟังรายการและภาคีเครือข่ายขับเคลื่อนการเรียนรู้และผลักดันวาระทางสังคมในรูปแบบเวทีรับฟังความคิดเห็นและเวทีสาธารณะอย่างต่อเนื่อง ที่สำคัญได้แก่ เวทีรับฟังความคิดเห็นต่อนโยบายพรรคการเมือง การจัดการปัญหาภัยพิบัติและขยะโดยชุมชน การลดผลกระทบปัญหาสารเคมีการเกษตร การปฏิรูปการศึกษา ผลกระทบนโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษ และการลดปัญหาความเหลื่อมล้ำและรัฐสวัสดิการ เป็นต้น นอกจากนี้ได้มีการอบรมและสนับสนุนให้สมาชิกสภาผู้ชมฯและภาคีเครือข่ายใช้ Application C-Site เป็นเครื่องมือการสื่อสารข้อมูลสถานการณ์ระหว่างกัน ซึ่งผลการดำเนินงานดังกล่าว ทำให้ประชาชนในพื้นที่ที่มีความรู้และความเข้าใจประเด็นปัญหาต่างๆดีขึ้น และเกิดความร่วมมือเป็นเครือข่ายร่วมแก้ไขปัญหาและหาทางออกร่วมกัน

4) การส่งเสริมความรู้การเท่าทันสื่อ ไทยพีบีเอสให้ความสำคัญกับการส่งเสริมความรู้เท่าทันสื่อ โดยมีการผลิตข่าวและรายการให้ความรู้แก่ประชาชน ตัวอย่างเช่น รายการเปิดบ้านมีการผลิตคลิปสั้นส่งเสริมการรู้เท่าทันสื่อที่รอบด้านจำนวน 56 ตอน เผยแพร่ทางโทรทัศน์(On Air)และทางออนไลน์(On Line) ตลอดจนมีคลิปสั้นความรู้เท่าทันสื่อดิจิทัลของสำนักสื่อใหม่ที่นำเสนอทางสื่อออนไลน์ด้วย นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมส่งเสริมความรู้(On Ground)ในรูปแบบประชุมสัมมนาวิชาการ เวทีรับฟังความคิดเห็น และการอบรมเยาวชนที่ดำเนินการโดยคณะอนุกรรมการเครือข่ายและการมีส่วนร่วม สำนักสื่อใหม่ และฝ่ายเครือข่ายและชุมชนสัมพันธ์ เป็นต้น

5)การสร้างหุ้นส่วนทางสังคม กว่าระยะ 10 ปีที่ผ่านมาไทยพีบีเอสร่วมกับภาคีเครือข่ายพัฒนานักข่าวพลเมืองเพื่อเป็นนักสื่อสารสาธารณะไปแล้วมากกว่า 5,000 คนกระจายอยู่ทั่วประเทศ และพัฒนา C-Site application เพื่อเป็นเครื่องมือสื่อสารของภาคีเครือข่ายที่มีศักยภาพสามารถรองรับการส่งต่อข้อมูลและสื่อสารระหว่างกันได้ถึง 8,000 โพสต์ต่อวัน นอกจากนี้ยังมีดำเนินการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายนักสื่อสารสาธารณะเกี่ยวกับเทคนิคและวิธีการนำเสนอข้อมูลอย่างต่อเนื่อง พร้อมสร้างช่องทางให้นักข่าวพลเมืองได้นำเสนอเนื้อหารายการทางโทรทัศน์ในรายการ C-Site report และรายการภาคพลเมือง นอกเหนือจากการนำเสนอข้อมูลข่าวสารทางช่องทางสื่อออนไลน์(On Line) และผ่านพื้นที่กลางทาง C-Site แอปพลิเคชันที่มีอยู่ ขณะเดียวกันฝ่ายเครือข่ายและชุมชนสัมพันธ์ร่วมกับศูนย์ข่าวไทยพีบีเอสภูมิภาคยังได้ร่วมมือกับเครือข่ายภาคประชาสังคมและองค์กรชุมชนในภูมิภาคจัดกิจกรรมพื้นที่การเรียนรู้และขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะ เช่นเรื่องการลดการใช้สารเคมีการเกษตร การจัดการปัญหาน้ำเสีย และการจัดการปัญหาภัยพิบัติโดยภาคประชาชน เป็นต้น

2.4.2 สิ่งที่จะดำเนินงานต่อไปในปี 2563

นอกจากการนำข้อเสนอแนะของสภาผู้ชมและผู้ฟังรายการมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการผลิตรายการ และแนวทางการดำเนินงานขององค์การดังที่กล่าวมาแล้ว ไทยพีบีเอสมีแผนงานจะสนับสนุนและร่วมมือกับสภาผู้ชมฯ ดำเนินงานในเรื่องต่อไปนี้

- 1) การพัฒนากลไกรับฟังความคิดเห็น** จะสนับสนุนให้หน่วยงานภายในองค์การร่วมมือกับสภาผู้ชมฯ และภาคีเครือข่ายจัดกิจกรรมรับฟังความคิดเห็นต่อเนื่อง ทั้งนี้เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในการทำงานร่วมกันฐานะภาคีหุ้นส่วน รวมถึงช่วยให้องค์การสามารถนำข้อเสนอแนะจากการรับฟังความคิดเห็นมาใช้ประโยชน์พัฒนาคุณภาพรายการและการดำเนินงานได้อย่างเหมาะสมทันต่อสถานการณ์มากยิ่งขึ้น
- 2) การพัฒนารูปแบบการรับฟังความคิดเห็น** จะสนับสนุนด้านเทคโนโลยี และการอบรมให้ความรู้แก่สมาชิกสภาผู้ชมฯ และเครือข่ายรับฟังความคิดเห็นทางสื่อออนไลน์ เสริมกับการจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นแบบเดิม เพื่อขยายกลุ่มเป้าหมายการรับฟังความคิดเห็น และได้รับข้อมูลที่สะท้อนความต้องการของประชาชนอย่างกว้างขวางมากขึ้น รวมถึงการสนับสนุนข้อมูลการดำเนินงานของไทยพีบีเอสให้สมาชิกสภาผู้ชมฯ ได้รับรู้อย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์จัดกิจกรรมรับฟังความคิดเห็นได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิผล
- 3) การขับเคลื่อนวาระทางสังคม** ร่วมมือกับสภาผู้ชมและผู้ฟังรายการและภาคีเครือข่ายดำเนินการขับเคลื่อนวาระทางสังคมประจำปี 2563 ผ่านกระบวนการเวทีสาธารณะ เวทีรับฟังความคิดเห็น และกิจกรรมสร้างการมีส่วนร่วมกับภาคีเครือข่ายภายนอก โดยประเด็นที่ขับเคลื่อนส่วนหนึ่งจะมาจากข้อเสนอแนะของสภาผู้ชมฯ และภาคีเครือข่ายในพื้นที่ นำมายกระดับและบูรณาการกับสถานการณ์ปัญหาทางสังคมและเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศ เช่น ประเด็นเรื่องการกระจายอำนาจ ประเด็นเรื่องเศรษฐกิจปากท้อง และประเด็นเรื่องการเรียนรู้ เป็นต้น
- 4) การพัฒนาพื้นที่การเรียนรู้** ร่วมมือกับสภาผู้ชมฯ สร้างสรรค์กิจกรรมพื้นที่การเรียนรู้ทั้งในส่วนกลางและศูนย์ไทยพีบีเอส ทั้ง 3 ภูมิภาค เพื่อให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมรับการเรียนรู้และใช้ประโยชน์จากสื่อสาธารณะได้อย่างทั่วถึงและกว้างขวางมากยิ่งขึ้น
- 5) การขยายเครือข่ายและหุ้นส่วนทางสังคม** นอกจากจะร่วมมือกับสภาผู้ชมฯ และภาคีเครือข่ายดำเนินกิจกรรมทางสังคมและกิจกรรมพื้นที่การเรียนรู้แล้ว จะร่วมสร้างและพัฒนานักสื่อสารสาธารณะให้ครอบคลุมทั้งในเชิงพื้นที่และเชิงประเด็นเพื่อทำหน้าที่เป็นสื่อกลางสื่อสารข้อมูลสู่ไทยพีบีเอสนำไปสื่อสารต่อสาธารณะ นอกจากนี้จะสนับสนุนการพัฒนาระบบฐานข้อมูลเครือข่าย (Network Directory) เพื่อใช้ประโยชน์ในการดำเนินงานร่วมกัน
- 6) การพัฒนาระบบสนับสนุนการดำเนินงานสภาผู้ชมและผู้ฟังรายการ** ร่วมมือกับสภาผู้ชมฯ พัฒนาระบบการสนับสนุนการดำเนินงานสภาผู้ชมฯ เช่นการทบทวนปรับปรุงระบบงานหรือกฎระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของสภาผู้ชมฯ ให้คล่องตัว มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีดิจิทัลมากขึ้น

ส่วนที่ 3: รายงานการเงินสภาผู้ชมและผู้ฟังรายการ

3.1 แผนงบประมาณและการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี 2562

ในปีงบประมาณ 2562 สภาผู้ชมและผู้ฟังรายการได้รับงบประมาณประเภทبودหนุนจากไทยพีบีเอส จำนวน 21,030,000 บาท โดยมียอดค่าใช้จ่ายจำนวน 20,574,734 บาท คิดเป็น ร้อยละ 97.8 ของงบประมาณทั้งหมด มียอดงบประมาณคงเหลือจำนวน 455,266 บาท คิดเป็นร้อยละ 2.2 ของงบประมาณ โดยสามารถจำแนกการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนยุทธศาสตร์ได้ ดังนี้

ตารางสรุปผลการใช้จ่ายงบประมาณสภาผู้ชมและผู้ฟังรายการปี 2562 แยกตามแผนยุทธศาสตร์

แผนยุทธศาสตร์	งบประมาณที่อนุมัติ	งบประมาณที่ขอใช้	ยอดคงเหลือ	%ขอใช้
ยุทธศาสตร์ที่ 1: ด้านการรับฟังความคิดเห็น	4,810,000	4,737,633	72,367	98.5
ยุทธศาสตร์ที่ 2: ด้านการเสริมสร้างภาคีหุ้นส่วน	6,940,000	6,863,475	76,525	98.9
ยุทธศาสตร์ที่ 3: ด้านวิชาการ	590,000	583,000	7,000	98.8
ยุทธศาสตร์ที่ 4: ด้านการขับเคลื่อนงานกิจการสภาผู้ชมฯ	3,890,000	3,702,334	187,666	95.2
งบประมาณตามแผนงานงบประมาณดำเนินการ	4,800,000	4,688,292	111,708	97.7
รวมทั้งหมด	21,030,000	20,574,734	455,266	97.8

จากตารางข้างต้น งบประมาณค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่ร้อยละ 33.3 ใช้สนับสนุนการจัดกิจกรรมตามแผนยุทธศาสตร์ด้านเสริมสร้างภาคีหุ้นส่วน รองลงมาร้อยละ 23.0 และร้อยละ 22.8 ใช้สนับสนุนการจัดกิจกรรมตามแผนยุทธศาสตร์การรับฟังความคิดเห็น และค่าใช้จ่ายตามแผนงานงบประมาณดำเนินการ ตามลำดับ

ทั้งนี้หากจำแนกการจัดสรรงบประมาณเป็นงบประมาณสภาผู้ชมฯ ส่วนกลาง สภาผู้ชมฯ ส่วนภูมิภาค และสภาผู้ชมฯ กลุ่มประเด็นพบว่า สภาผู้ชมฯ ส่วนกลางได้รับการจัดสรรงบประมาณจำนวน 8,550,000 บาท หรือร้อยละ 40.6 ของงบประมาณทั้งหมด ขอใช้ไป 8,231,969 บาท หรือคิดเป็นร้อยละ 96.3 โดยมียอดคงเหลือจำนวน 318,031 บาท สภาผู้ชมฯ ส่วนภูมิภาคได้รับการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนจำนวน 8,280,000 บาท หรือร้อยละ 39.4 ของงบประมาณทั้งหมด โดยมียอดขอใช้ 8,217,092 บาท หรือคิดเป็นร้อยละ 99.2 และมียอดคงเหลือ 62,908 บาท และสภาผู้ชมฯ กลุ่มประเด็นได้รับการจัดสรรงบประมาณสนับสนุน 4,200,000 บาทหรือร้อยละ 20.0 ของงบประมาณทั้งหมด โดยมียอดขอใช้ 4,125,673 บาท หรือคิดเป็นร้อยละ 98.2 และมียอดคงเหลือ 74,327 บาท

ซึ่งจากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น พบว่าสภาผู้ชมฯ มีการบริหารงบประมาณของสภาผู้ชมฯ ที่มีประสิทธิภาพ โดยสามารถใช้จ่ายงบประมาณได้ตามเป้าหมายและแผนงานที่กำหนดไว้ ทำให้มียอดงบประมาณคงเหลือค่อนข้างน้อย โดยงบประมาณที่เหลือส่วนใหญ่เป็นงบประมาณส่วนกลาง ทั้งนี้เนื่องจากการบริหารงบประมาณ โดยบูรณาการกิจกรรม

ของสภาผู้ชมฯบางส่วนเข้าด้วยกัน ทำให้บางกิจกรรมมีค่าใช้จ่ายลดลง รวมถึงมีการทบทวนปรับรายละเอียดงบประมาณในช่วงกลางปีให้มีความเหมาะสมกับแผนงานด้วย

3.2 แผนยุทธศาสตร์และแผนงบประมาณประจำปี 2563

ยุทธศาสตร์และแผนงานของสภาผู้ชมและผู้ฟังรายการในปี 2563 จะให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างเครือข่ายและหุ้นส่วนทางสังคมเพื่อร่วมสนับสนุนการดำเนินงานสภาผู้ชมฯ และไทยพีบีเอส รวมถึงการขยายฐานผู้ชมผู้ฟังรายการผ่านเครือข่ายดังกล่าว ส่วนด้านการรับฟังความคิดเห็นจะมีการพัฒนา โดยนำระบบเทคโนโลยีสื่อออนไลน์มาใช้ร่วมกับการจัดเวทีรับฟังความคิดเห็น และการจัดกิจกรรมอื่นๆของสภาผู้ชมฯให้มากขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี รวมถึงรูปแบบวิถีชีวิตใหม่ (New Normal) อันเป็นผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโรคไวรัสโควิด-19

ตารางแผนงบประมาณสภาผู้ชมและผู้ฟังรายการปี 2563 แยกตามแผนยุทธศาสตร์

แผนยุทธศาสตร์	งบประมาณ		เปลี่ยนแปลงร้อยละ
	2562	2563	
ยุทธศาสตร์ที่ 1: ด้านการรับฟังความคิดเห็น	4,810,000	5,050,000	5.0
ยุทธศาสตร์ที่ 2: ด้านการเสริมสร้างภาคีหุ้นส่วน	6,940,000	7,620,000	9.8
ยุทธศาสตร์ที่ 3: ด้านวิชาการ	590,000	660,000	11.9
ยุทธศาสตร์ที่ 4: ด้านการขับเคลื่อนงานกิจการสภาผู้ชมฯ	3,890,000	3,210,000	(17.5)
งบประมาณตามแผนงานงบประมาณดำเนินการ	4,800,000	4,930,000	2.7
รวมทั้งหมด	21,030,000	21,470,000	2.1

สำหรับด้านงบประมาณปี 2563 นั้น สภาผู้ชมและผู้ฟังรายการได้รับอนุมัติงบประมาณอุดหนุนการดำเนินงานจากไทยพีบีเอสจำนวน 21,470,000 บาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าร้อยละ 2.1 โดยงบประมาณส่วนใหญ่ร้อยละ 35.5 ใช้ในแผนงานยุทธศาสตร์ด้านเสริมสร้างภาคีหุ้นส่วน รองลงมาร้อยละ 23.5 และร้อยละ 23.0 ใช้ในแผนงานยุทธศาสตร์ด้านการรับฟังความคิดเห็นและค่าใช้จ่ายตามแผนงานงบประมาณดำเนินการตามลำดับ